

Raadscommissievoorstel

Status: Voorbereidend besluitvormend

Agendapunt:	8
Onderwerp:	Gemeentelijk Rioleringsplan
Datum:	17 oktober 2017
Portefeuillehouder:	dhr. N.L. Agricola
Decosnummer:	692
Informant:	Bert Rozendaal brozendaal@dalfsen.nl (0529) 488227

Voorstel:
Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2020 vast te stellen.

Inleiding:

Het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) beschrijft het beleid op gebied van riolering en waterbeheer. Het beleid, beheer en de meerjarige financiële gevolgen zijn programmatisch vastgelegd.

Vanuit de Wet Milieubescherming (Wm) heeft de gemeente wettelijke zorgplichten voor het waterbeheer. De gemeente heeft een verplichting voor het hebben van een actueel GRP. Het oude GRP wordt daarom nu vervangen door het nieuwe GRP 2017-2020. Het plan wordt geactualiseerd aangeboden.

Het GRP is door een extern bureau opgesteld voor 5 gemeenten. Het GRP heeft daarom een algemeen karakter, waaruit de eigenheid van de gemeente Dalfsen minder naar voren komt.

Argumenten:

1.1 de beleidsrichting is helder

Dit GRP is een voortzetting van de beleidsrichting uit het voorgaande GRP: "spaarzaam en betrouwbaar daar waar het moet en vooruitstrevend met een eigen verantwoordelijkheid voor de burger daar waar het (eenvoudig) kan". Dit is in lijn met de landelijke afspraken in het nationaal bestuursakkoord water.

1.2 de beleidsdoelen zijn helder.

Met de doelen in het GRP beschrijven we wat we willen bereiken op het gebied van:

1. de zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
2. de zorgplicht bij structurele grondwateroverlast in relatie tot de functie/bestemming;
3. de zorgplicht voor de inzameling en verwerking van overtollig hemelwater.

In het GRP zijn deze beleidsdoelen vertaald naar functionele eisen (paragraaf 2.8).

1.3 de doelstellingen uit het NBW worden in 2020 gerealiseerd

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is een landelijke taakstelling afgesproken om 2020 jaarlijks een bedrag van € 380 miljoen minder meerkosten te realiseren voor de waterketen. In de ambitieverklaring van Rivus (8 februari 2013) hebben gemeenten en het waterschap deze taakstelling vertaald naar de regio:

- samen € 6 miljoen per jaar besparen in 2020 en daarna (minder meerkosten);
- vergroten professionaliteit van het operationele beheer in de afvalwaterketen;
- realiseren van een duurzamere waterketen;
- organisatie van het beheer van de afvalwaterketen minder kwetsbaar maken.

De regio is zelf verantwoordelijk voor het behalen van deze doelen, maar de voortgang wordt door het rijk gevolgd. RIVUS ligt op koers voor de gestelde ambities, en het GRP draagt bij aan deze invulling.

1.4 het budget maatregelen is verlaagd

De landelijk taakstelling geeft aan dat we kritisch moeten zijn op budgetten en investeringen. Doelmatigheid van maatregelen is daarbij een belangrijk toetsinstrument. De opgave resulteert in een herbeoordeling van gereserveerde budgetten.

In paragraaf 2.6 van het GRP staat dat er bij projecten alleen maatregelen worden getroffen wanneer dit doelmatig is. We kiezen daarmee bewust voor een minder planmatige en meer flexibele aanpak. We nemen nu alleen bedragen op voor concrete projectvoorstellen. Zo voorkomen we dat er jaarlijks budget over blijft en we stimuleren de doelmatigheidstoets. Bij grotere projecten kunnen we via de perspectiefnota extra middelen vragen voor een klimaatbestendige inrichting

1.5 de planningshorizon voor de heffing wordt verkleind

De kostenraming in het oude GRP heeft een lange planningshorizon, namelijk 60 jaar. Omdat de onzekerheid van een raming toeneemt met de planningsduur, is het niet reëel om bij het berekenen van de hoogte van het riooltarief uit te gaan van deze lange planningshorizon. Daarom kiezen we voor het berekenen van het huidige riooltarief voor een planningshorizon met een middellange termijn van 25 jaar.

1.6 de totale heffingsinkomst kan gelijk blijven

De huidige inkomsten liggen op € 1,5 miljoen euro per jaar. Het nieuwe GRP laat zien dat het totaal van de jaarlijkse heffingsinkomsten op het huidige niveau kan blijven. Op basis van dit GRP is er in de planperiode van het GRP geen kostenstijging voorzien. Er wordt wel geïndexeerd op basis van inflatie.

1.7 de vervuiler betaalt

Grote lozers betaalden tot voor kort nog weinig rioolheffing. Met het raadbesluit van 26 september 2016 (Decosnummer 476) is besloten voor een gewijzigde grondslag voor de rioolheffing die uitgaat van een meer geleidelijke toename van de heffing voor grote lozers. Kleine lozers betalen dan iets minder. Daarmee is er meer balans ontstaan tussen de hoogte van de rioolheffing en de hoeveelheid te lozen afvalwater.

1.8 ambities voor klimaatbestendigheid.

De zeespiegel stijgt steeds sneller, de gemiddelde temperatuur gaat wereldwijd omhoog, en de weersextremen worden steeds groter. Het wordt in de nabije toekomst droger en tegelijkertijd wordt de neerslag intenser en extremer, hittegolven gaan vaker voorkomen.

Met het Deltaprogramma is een belangrijke stap gezet om Nederland klimaatbestendiger te maken, maar hiermee zijn niet alle bedreigingen van klimaatverandering gedekt. De effecten van klimaatverandering zijn heel divers en brengen bovendien kansen met zich mee. Het kabinet heeft een Nationale Adaptatie Strategie (NAS) vastgesteld gericht op het omgaan met klimaatarisico's en het benutten van kansen in alle sectoren die met klimaatverandering te maken kunnen krijgen. Ook binnen de provincie Overijssel wordt er vanaf 2017 samengewerkt aan een Regionale Adaptatie Strategie (RAS).

In Rivus verband wordt binnen klimaatadaptatie gezocht naar gezamenlijke werknormen voor de thema's wateroverlast en hittestress. Aanvullend stimuleren we in Dalfsen het afkoppelen van hemelwater en hebben we via modelberekeningen watergevoelige locaties in beeld. Ondertussen is het huidige beleid pragmatisch ingezet en gaat uit van het pakken van kansen om te komen tot een betere klimaatadaptatie in Dalfsen. Doel is daarbij het aantoonbaar en effectief verbeteren van de waterhuishouding en het verminderen van risico's op wateroverlast of hittestress. Voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van het Waterfront, het Kroonplein, de Trefkoele en ontwikkelingen in het middengebied van Nieuwleusen.

Vanuit de landelijke afspraken moet elke gemeente vanaf 2020 klimaatadaptatie opgenomen hebben in het en vanaf 2050 klimaat adaptief handelen. Voor 2020 zal er voor Dalfsen een stresstest worden uitgevoerd volgens de landelijke standaard die nu ontwikkeld wordt. Deze test is gericht op de kwetsbaarheid van woningen, winkels, ziekenhuizen en agrarische gronden voor wateroverlast, hittestress, droogte en overstromingen. Uit de stresstest zal blijken in welke mate er aanvullende maatregelen nodig zijn. Dit kan dan als input worden meegenomen in het volgende GRP 2020. Overigens heeft Dalfsen al in 2010 een eigen stresstest uitgevoerd.

Kanttekeningen

Dit GRP houdt geen rekening met de financiële gevolgen van het voorstel met betrekking tot de invulling taakstelling Programmabegroting 2018-2021. In deze taakstelling wordt er een extra BTW component toegerekend aan de kosten voor de watertaken.

De raad kan ten aanzien van de jaarlijkse dotatie een andere keuze maken.

Alternatieven:

Niet vaststellen levert risico's op ten aanzien van de juridische houdbaarheid van de hoogte van de rioolheffing. Het GRP geeft een beleidsmatige onderbouwing van investeringen en is daarmee een onderbouwing voor de uitgaven die ten laste komen van de rioolheffing en de rioolvoorziening. Verder uitstel omwille van gewenste aanpassingen, levert vergelijkbare risico's op, en is gelet op de snelheid van ontwikkelingen op gebied van klimaatadaptatie niet wenselijk. Het volgende plan is immers voorzien in 2020.

Duurzaamheid:

De bijdrage van de riolering aan een de volksgezondheid en aan een duurzame omgeving is groot en het publieke besef hierover is niet vanzelfsprekend. Dit brengen we met het vast te stellen GRP opnieuw onder de aandacht bij de raad.

Bij nieuwe ontwikkelingen kiezen we zoveel mogelijk voor een duurzame inrichting met oppervlakkige afstroming en het gebruik van wadi's. Het beheer en onderhoud van bestaande riolering gebeurt duurzaam. Dat resulteert o.a. in niveau goud bij de 'Barometer Duurzaam Terrein Beheer'.

Financiële dekking:

Door middel van riolheffing ontvangt de gemeente de financiële middelen voor het onderhouden en investeren in het riool netwerk. Deze inkomsten storten wij in de voorziening. In het beheerplan hebben wij de prognose van de uitgaven opgenomen. Deze prognose strookt met de stand van de voorziening. De werkelijke uitgaven worden ten laste van de voorziening gebracht.

De jaarlijkse dotatie in de voorziening is totaal ca. € 680.000,-. Hiervan is € 50.000,- bestemd voor (toekomstige) verbeteringsmaatregelen. Voor de gemeentelijke begroting is dit kostenneutraal.

Indien de raad kiest voor het toerekenen van een extra BTW component over de toevoeging aan de voorziening riolering (extra kosten), heeft dat bij het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid op langere termijn wel een verhogend effect op de riolheffing.

Communicatie:

Het proces voor dit GRP is gestart in 2015. Met vijf andere gemeenten binnen RIVUS is de structuur en inhoud van het plan afgestemd. Ook het waterschap is bij het gehele proces betrokken geweest. Op specifieke onderdelen zijn Rijkswaterstaat, de Provincie Overijssel en de plaatselijke belangen betrokken.

Vervolg:

Publieke bekendmaking van de vaststelling van het plan.

Bijlagen:

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) Dalfsen 2017-2020

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. H.C.P. Noten

de gemeentesecretaris-alg.directeur,
drs. J.H.J. Berends

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 17 oktober 2017, nummer 692;

overwegende dat de Wet Milieubeheer de gemeente verplicht tot het vaststellen van een gemeentelijk rioleringsplan en voorschriften geeft ten aanzien van de inhoud van dit plan;

gelet op de kanttekeningen over de noodzaak van een GRP met betrekking tot financiële onderbouwing van de rioolheffing;

gezien de snelheid van de ontwikkelingen op gebied van klimaatadaptatie en de noodzaak tot meer flexibele aanpak van de uitdagingen;

b e s l u i t :

vast te stellen het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2020.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 27 november 2017.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. H.C.P. Noten

de griffier,
drs. J. Leegwater